

Gider Vergileri Genel Tebliği (Seri No: 92)

Gider Vergileri Genel Tebliği (Seri No: 92) 11 Ekim 2022 Tarihli Resmi Gazete Sayı: 31980 Hazine ve Maliye Bakanlığı (Gelir İdaresi Başkanlığı)'ndan:...

Gider Vergileri Genel Tebliği (Seri No: 92)

Tarih: 11 Ekim 2022

Gider Vergileri Genel Tebliği (Seri No: 92)

11 Ekim 2022 Tarihli Resmi Gazete

Sayı: 31980

Hazine ve Maliye Bakanlığı (Gelir İdaresi Başkanlığı)'ndan:

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Sigorta şirketlerince rücu ve sovtaj işlemleri sonucunda lehe alınan paraların banka ve sigorta muameleleri vergisi (BSMV) yönünden vergilendirilmesine ilişkin açıklamaların yapılması bu Tebliğin amaç ve kapsamını oluşturmaktadır.

Yasal mevzuat

MADDE 2- (1) 13/7/1956 tarihli ve [6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun](#) 28 inci maddesinin birinci fıkrasına göre, sigorta şirketlerinin her ne şekilde olursa olsun yapmış oldukları bütün muameleler dolayısıyla kendi lehlerine her ne nam ile olursa olsun nakden veya hesaben aldıkları paralar BSMV'ye

tabidir.

(2) Buna göre, sigorta şirketlerince bir muamele yapılması ve bu muamele sonucu lehe para alınmasıyla birlikte vergiyi doğuran olay gerçekleşmektedir.

(3) BSMV'de lehe alınan paranın hesabında işlem maliyetleri dikkate alınabilir. Ancak işlem anında ortaya çıkmayan veya işlem anında ortaya çıkmakla birlikte tutarı net bir şekilde hesaplanamayan maliyet unsurları lehe alınan paranın hesabında dikkate alınmaz.

(4) 13/1/2011 tarihli ve [6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun](#) 1472 nci maddesinde, sigortacının sigorta tazminatını ödediğinde, hukuken sigortalının yerine geçeceği, sigortalının, gerçekleşen zarardan dolayı sorumlulara karşı dava hakkı varsa bu hakkın, tazmin ettiği bedel kadar, sigortacıya intikal edeceği, sorumlulara karşı bir dava veya takip başlatılmışsa, sigortacının, mahkemenin veya diğer tarafın onayı gerekmeksizin, halefiyet kuralı uyarınca, sigortalısına yaptığı ödemeyi ispat ederek, dava veya takibi kaldığı yerden devam ettirebileceği, sigortacının zararı kısmen tazmin etmişse, sigortalının kalan kısımdan dolayı sorumlulara karşı sahip olduğu başvurma hakkını koruyacağı hüküm altına alınmıştır. Buna göre, halefiyet ilkesi gereğince sigorta şirketleri ödediği tazminat dolayısıyla tazmin ettiği zarar ölçüsünde sigortalının haklarına sahip olmakta ve üçüncü kişilere karşı rücu hakkını kullanabilmektedir.

(5) Sigorta kapsamında olan hurda veya hasarlı mallar, sigorta şirketlerince malın rayiç değerinden sovtaj bedeli tenzil edilerek kalan tutarın sigortalıya ödenmesi suretiyle sigortalıya bırakılabildiği gibi sigortalı ve sigorta şirketi arasında yapılan anlaşmayla tazminat ödemesinin bir parçası olmak üzere sigorta şirketlerinin mülkiyetine de geçebilmektedir. Ayrıca, hasarlı mallar, sigortalı tarafından vekalet verilen aracı bir firma vasıtasıyla üçüncü şahıslara satılabilmekte ve satış bedeli doğrudan ya da sigorta şirketi

aracılığı ile tazminat bedelinin bir parçası olarak sigortalıya ödenebilmektedir.

(6) Mülga Hazine Müsteşarlığının 2015/6 sayılı Rücu ve Sovtaj Tutarlarına İlişkin Genelge'sinin;

– 2.2. maddesinde, rücu ve sovtaj tutarının tahakkukunun yapılabilmesi için, halefiyet hakkının kazanılması ve tutarın şirket uygulamasına göre belirlenmiş olması gerektiği,

– 2.4. maddesinde, sigorta şirketlerinin yaptıkları tazminat ödemelerini sigortalılardan aldıkları ibraname veya banka dekontu ile tevsik etmeleri gerektiği ve rücu amacıyla karşı sigorta şirketine ya da üçüncü şahıslara bildirim yapılması kaydıyla, karşı sigorta şirketinin teminat limitine kadar olan rücu tutarlarının tahakkuk ettirilebileceği,

– 2.6. maddesinde, sovtaj tutarlarının sovtajın sigortalıya bırakılmadığı her durumda tahakkuk ettirilmesi gerektiği,

– 2.8. maddesinde de tahsil edilen rücu ve sovtaj tutarının tahakkuk ettirilen tutarlardan fazla olması durumunda aradaki farkın ilgili gelir hesabına aktarılması gerektiği

hususları düzenlenmiştir.

Rücu ve sovtaj tutarlarının BSMV yönünden vergilendirilmesi ve matrah

MADDE 3- (1) Sigorta şirketlerinin rücu ve sovtaj işlemleri sonucunda nakden veya hesaben lehe aldığı paralar üzerinden yürürlükteki oranlara göre BSMV hesaplamaları gerekmekte olup, söz konusu işlemlerde BSMV matrahı, mülga Hazine Müsteşarlığının 2015/6 sayılı Genelgesi kapsamında sigorta şirketleri tarafından tahsil edilen/edilecek rücu veya sovtaj bedeli ile daha önce tahakkuk ettirilen rücu veya sovtaj değeri arasındaki farktır.

(2) Buna göre, sigorta şirketlerinin sovtaj işlemleri sonucunda mülkiyetine almış oldukları hurda veya hasarlı

malların satışı ya da söz konusu malların sigortalıdan alınan bir vekaletle aracı bir firma tarafından üçüncü şahıslara satılması sonucu satış bedelinin doğrudan veya sigorta şirketi aracılığıyla tazminat bedelinin bir parçası olarak sigortalıya ödenmesi işlemlerinde, hurda veya hasarlı malların satış bedeli ile daha önce tahakkuk ettirilen sovtaj değeri arasındaki fark üzerinden BSMV hesaplanması gerekir.

(3) Sigorta şirketleri tarafından sovtaj bedeli ödenmeyerek hurda veya hasarlı malların sigortalıya bırakılması ve sigortalı tarafından bizzat satılmasına ilişkin işlemlerde ise sigorta şirketlerince yapılan bir muameleden söz edilemeyeceğinden söz konusu işlem BSMV'ye tabi tutulmaz.

Yürürlük

MADDE 4- (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 5- (1) Bu Tebliğ hükümlerini Hazine ve Maliye Bakanı yürütür.

Vergi Denetim Kurulu Danışma Komisyonu Kararları 2021

VERGİ DENETİM KURULU DANIŞMA KOMİSYONU KARARLARI
07/04/2021 tarihli ve 31447 sayılı Resmi Gazete'de
yayımlanan Vergi Denetim Kurulu Danışma Komi...

Vergi Denetim Kurulu Danışma Komisyonu Kararları 2021

Tarih: 10 Ekim 2022

VERGİ DENETİM KURULU DANIŞMA KOMİSYONU KARARLARI

ÖZET:

Vergi Denetim Kurulu Danışma Komisyonu tarafından, Kurul Başkanlığınca talep edilen konulara ilişkin gündem maddelerini görüşmek ve karara bağlamak üzere 20/12/2021 tarihinde yapılan toplantı neticesinde alınan ve Vergi Denetim Kurulu Başkanlık Makamınının 08/04/2022 tarih ve E-55935724-050.06.04 – 394 sayılı onayı ile yürürlüğe giren kararları Sirkülerimiz ekinde verilmiştir.

Kurul Başkanı tarafından onaylanan kararlar, onaylandığı veya onayda belirtilen tarihte yürürlüğe girmektedir. Başkanlık bünyesinde kurulan komisyonlar ve Vergi Müfettişleri, onaylanan kararlar doğrultusunda işlem tesis etmek zorundadırlar.

Kurul Başkanı tarafından gerekli görülen kararlar Bakan onayına sunulabilmektedir.

Vergi mükellefleri ve sorumluları Komisyondan görüş talep edemezler. Daire Başkanlıkları ve Vergi Müfettişleri Komisyondan doğrudan görüş talep edemezler.

07/04/2021 tarihli ve 31447 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan [Vergi Denetim Kurulu Danışma Komisyonu Yönetmeliğinin](#) 4 üncü maddesi hükmü kapsamında oluşturulan Vergi Denetim Kurulu Danışma Komisyonu tarafından Kurul Başkanlığınca talep edilen konulara ilişkin gündem maddelerini görüşmek ve karara bağlamak üzere 20/12/2021 tarihinde yapılan toplantı neticesinde alınan ve Başkanlık Makamınının 08/04/2022 tarih ve E-55935724-050.06.04-394 sayılı onayı ile yürürlüğe giren kararlara aşağıda yer verilmiştir.

Sıra No	Karar Tarihi ve Sayısı	Konu ve Karar
1	20/12/2021 2021/DK- 1/1	<p>Konu: Transfer fiyatlandırması incelemelerinde mükellefin ortaklarına veya ilişkili kişilerine para kullandığı durumlarda iç emsal yok ise Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından ilan edilen bankalarca açılan ticari kredilere uygulanan ağırlıklı ortalama faiz oranının, kullanılan döviz cinsinin mezkûr ilanda yer almaması halinde ise bankalardan alınan faiz oranı bilgilerinin dış emsal olarak dikkate alınması gerektiği hakkında.</p> <p>Karar: Transfer fiyatlandırması incelemelerinde mükellefin ortaklarına veya ilişkili kişilerine para kullandığı durumlarda iç emsal yok ise Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından ilan edilen bankalarca açılan ticari kredilere uygulanan ağırlıklı ortalama faiz oranının, kullanılan döviz cinsinin mezkûr ilanda yer almaması halinde ise bankalardan alınan faiz oranı bilgilerinin dış emsal olarak dikkate alınması gerekmektedir.</p>

2	20/12/2021 2021/DK-1/2	<p>Karar: İşleme ait bedelin emsale aykırı olduğu yönünde yapılan değerlendirme sonrası. 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 13 üncü maddesi veya 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 27 nci maddesi kapsamında yapılan eleştirilerde, faturanın eksik düzenlendiğinden ya da hiç düzenlenmediğinden hareketle 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 353 üncü maddesinin 1 inci fıkrası hükmü kapsamında özel usulsüzlük cezasının kesilmemesi gerekmektedir.</p> <p>Karar: İşleme ait bedelin emsale aykırı olduğu yönünde yapılan değerlendirme sonrası. 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 13 üncü maddesi veya 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 27 nci maddesi kapsamında yapılan eleştirilerde, faturanın eksik düzenlendiğinden ya da hiç düzenlenmediğinden hareketle 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 353 üncü maddesinin 1 inci fıkrası hükmü kapsamında özel usulsüzlük cezasının kesilmemesi gerekmektedir.</p>
---	---------------------------	---

3	20/12/2021 2021/DK-1/3	<p>Konu: Devreden katma değer vergisine yönelik düzeltme işlemlerinin: incelenen dönemi takip eden dönemden rapor tarihinin içinde bulunduğu vergilendirme dönemine kadar ödenecek veya haksız iade edilen KDV çıkması halinde Vergi Müfettişi tarafından, belirtilen dönemlerde ödenecek veya haksız iade edilen KDV çıkmaması halinde Vergi Dairesi Müdürlüğüne yerine getirilmesi hakkında</p> <p>Karar: Devreden katma değer vergisine yönelik düzeltme işlemlerinin; mükellefin devreden Katma Değer Vergisinin azaltılması sonucu, incelenen dönemi takip eden dönemden rapor tarihinin içinde bulunduğu vergilendirme dönemine kadar ödenecek veya haksız iade edilen KDV çıkması halinde incelemeyi yürüten Vergi Müfettişi tarafından her hesap dönemi takvim yılı için ayrı rapor düzenlenmek suretiyle yapılması: belirtilen dönemlerde ödenecek veya haksız iade edilen KDV çıkmaması halinde müteakip dönem düzeltme işlemlerinin Vergi Dairesi Müdürlüğüne yerine getirilmesi gerekmektedir.</p>
---	---------------------------	--

4	20/12/2021 2021/DK-1/4	<p>Konu: Sahte belgenin bilerek kullanıldığı yönünde yapılan değerlendirme sonrası, hem kurumlar/gelir vergisi (gider veya maliyetlerin kabul edilmemesi) hem de katma değer vergisi (indirimlerin reddi) yönünden eleştiri yapılması durumunda 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 353 üncü maddesinin 1 inci fıkrası hükmü kapsamında özel usulsüzlük cezasının kesilmemesi gerektiği hakkında.</p> <p>Karar: Belge konusu mal ve veya hizmetin gerçekten alınmadığı ve sahte belgenin bilerek kullanıldığı yönünde yapılan değerlendirme sonrası, hem kurumlar gelir vergisi (gider veya maliyetlerin kabul edilmemesi) hem de katma değer vergisi (indirimlerin reddi) yönünden eleştiri yapılması durumunda, faturanın hiç düzenlenmediğinden hareketle 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 353 üncü maddesinin 1 nci fıkrası hükmü kapsamında özel usulsüzlük cezasının kesilmemesi gerekmektedir.</p>
---	---------------------------	--

5	20/12/2021 2021/DK-1/5	<p>Konu: Sahte belgenin bilerek kullanıldığı yönünde yapılan değerlendirme sonrası, kurumlar/gelir vergisi yönünden bir eleştiri yapılmayarak (gider veya maliyetlerin kabul edilmesi) sadece katma değer vergisi yönünden bir eleştiri yapılması (indirimlerin reddi) durumunda 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 353 üncü maddesinin 1 inci fıkrası hükmü kapsamında özel usulsüzlük cezasının kesilmesi gerektiği hakkında.</p> <p>Karar: Belge konusu mal ve veya hizmetin gerçekte alındığı ve sahte belgenin bilerek kullanıldığı yönünde yapılan değerlendirme sonrası, kurumlar gelir vergisi yönünden bir eleştiri yapılmayarak (gider veya maliyetlerin kabul edilmesi) sadece katma değer vergisi yönünden bir eleştiri yapılması (indirimlerin reddi) durumunda 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 353 üncü maddesinin 1 inci fıkrası hükmü kapsamında özel usulsüzlük cezasının kesilmesi gerekmektedir.</p>
6	20/12/2021 2021/DK-1/6	<p>Konu: Sahte belgenin bilmeden kullanıldığı yönünde yapılan değerlendirme sonrası, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 353 üncü maddesinin 1 inci fıkrası hükmü kapsamında özel usulsüzlük cezasının kesilmemesi gerektiği hakkında.</p> <p>Karar: Sahte belge kullanma incelemelerinde sahte belgenin bilmeden kullanıldığı yönünde yapılan değerlendirme sonrası. 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 353 üncü maddesinin 1 inci fıkrası hükmü kapsamında özel usulsüzlük cezasının kesilmemesi gerekmektedir.</p>

7	20/12/2021 2021/DK-1/7	<p>Konu: Daha önce yapılan incelemelerde sahte belge kullanımını sebebiyle hakkında vergi suçu raporu düzenlenmiş alan mükellef ile ilgili olarak daha sonra aynı yılda başka mükelleften yine sahte belge kullandığının tespiti halinde 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 367 nci maddesi gereğince yeni bir vergi suçu raporu düzenlenmesi gerektiği hakkında.</p> <p>Karar: Daha önce yapılan incelemelerde sahte belge kullanımını sebebiyle hakkında vergi suçu raporu düzenlenmiş olan mükellef ile ilgili olarak daha sonra aynı yılda başka mükelleften yine sahte belge kullandığının ve bu belgeleri bilerek (kasten) kullandığının tespit edilmesi halinde 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 367 nci maddesi gereğince yeni bir vergi suçu raporu düzenlenmesi gerekmektedir.</p>
---	---------------------------	--

8	20 /12 2021 2021/DK-1/8	<p>Konu: Daha önce yapılan incelemelerde defter ve belge ibraz edilmemesi sebebiyle vergi suçu raporu düzenlenmiş olan mükellef ile ilgili aynı yıla ilişkin farklı bir inceleme nedeniyle yine defter ve belge ibraz edilmezse 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 367 nci maddesi gereğince yeni bir vergi suçu raporu düzenlenmesi gerektiği hakkında</p> <p>Karar: Daha önce yapılan incelemelerde defter ve belge ibraz edilmemesi sebebiyle vergi suçu raporu düzenlenmiş olan mükellef ile ilgili aynı yıla ilişkin farklı bir inceleme nedeniyle yine defter ve belge ibraz edilmezse 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 367 nci maddesi gereğince yeni bir vergi suçu raporu düzenlenmesi gerekmektedir.</p>
---	----------------------------	--

Bağımsız Denetime Tabi Olacak Şirketler İçin Hesaplama Aracı (KGK-SİHA)

Bağımsız Denetime Tabi Olacak Şirketler İçin Hesaplama Aracı (KGK-SİHA) Değerli Kullanıcı, Bilindiği üzere, hangi şirketlerin bağımsız denetime tabi o.

Bağımsız Denetime Tabi Olacak Şirketler İçin Hesaplama Aracı (KGK-SİHA)

Tarih: 8 Ekim 2022

Bağımsız Denetime Tabi Olacak Şirketler İçin Hesaplama Aracı (KGK-SİHA)

Değerli Kullanıcı,

Bilindiği üzere, hangi şirketlerin bağımsız denetime tabi olacağı [6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun](#) 397/4'üncü maddesinde belirtilmiş olup anılan maddede, Kanunun 398'inci maddesi kapsamında denetime tabi olacak şirketlerin Cumhurbaşkanınca (Bakanlar Kurulunca) belirleneceği hüküm altına alınmıştır. Bu kapsamda, 26/05/2018 tarihli ve 30432 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 26/03/2018 tarihli ve 2018/11597 sayılı [Bağımsız Denetime Tabi Şirketlerin Belirlenmesine Dair Bakanlar Kurulu Kararı](#) (Karar) ile denetime tabi olacak şirketler için ölçütler belirlenmiş, söz konusu ölçütleri sağlayan şirketlerin 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ile [660 sayılı Kanun Hükmünde Kararname](#) hükümleri çerçevesinde bağımsız denetime tabi olacağı hüküm altına alınmıştır.

Anılan Karar'da denetime tabi olacak şirketler aşağıdaki şekilde gruplandırılmış ve her bir grup için farklı ölçütler belirlenmiştir:

- a. Karar'a Ekli (I) Sayılı Liste kapsamında olan şirketler,
- b. Karar'a Ekli (II) Sayılı Liste kapsamında olan şirketler,
- c. Sermaye piyasası araçları bir borsada veya teşkilatlanmış diğer piyasalarda işlem görmeyen ancak 6/12/2012 tarihli ve [6362 Sayılı Sermaye Piyasası Kanunu](#) kapsamında halka açık sayılan şirketler,

c. Yukarıda belirtilenler dışında kalan ve herhangi bir özellikli durumu olmayan şirketler (Genel Denetim Kriterlerine Tabi Olan Şirketler).

Bağımsız denetime tabi olup olunmadığının belirlenmesine yönelik hesaplamaların yapılmasında esas alınacak finansal tablolar ile hesaplamaların nasıl yapılacağına yönelik açıklamalar ise Karar'ın 5'inci maddesi ile 16/02/2019 tarihli ve 30688 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan [Bağımsız Denetime Tabi Şirketlerin Belirlenmesine Dair Bakanlar Kurulu Kararına İlişkin Usul ve Esaslar](#)'da (Usul ve Esaslar) açıklanmıştır.

Bağımsız denetime tabi olup olmadığını hesaplama ve belirleme sorumluluğu asıl olarak şirketin kendisine aittir. Bu kapsamda şirketler, Karar'da belirtilen ölçütler çerçevesinde kendisine ve varsa bağlı ortaklık ve iştiraklerine ait veriler üzerinden Usul ve Esaslar'da yer alan açıklamalar çerçevesinde hesaplamaları yaparak bağımsız denetime tabi olup olmadığını belirlemek zorundadır.

Bağımsız denetimden geçmiş finansal tabloların sağladığı faydalar çerçevesinde öneminin ve kullanım alanının artması, başta bankalar olmak üzere birçok kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılacak işlemlerde şirketin denetime tabi olup olmadığı hususunun ayrı bir önem kazanması ve denetime tabi olduğu halde denetim yaptırmayan şirketlerin Kurumumuzca Ticaret Bakanlığı'na bildirilmesi gibi nedenler **“Denetime tabi miyim?”** sorusunu ön plana çıkarmış ve bu sorunun cevabına esas hesaplamaların doğru yapılmasının önemini artırmıştır. Ancak Kurumumuza yapılan bildirim ve başvurulardan; denetime tabi olup olmadığına yönelik yapılacak hesaplamalarda şirketin kendisinin yanında varsa bağlı ortaklık ve iştirakine ait verilerin de esas alınması, yıllara yaygın inşaat ve onarım işlerinde hesaplamaların değişmesi gibi bazı nedenlerle, şirketlerin söz konusu hesaplamaların nasıl yapılacağı hususunda tereddütler yaşadığı anlaşılmıştır.

Bu kapsamda, bağımsız denetime tabi olup olunmadığının

hesaplanmasında şirketlere rehberlik sağlamak, bu konuda kaliteli ve hızlı bir hizmet sunarak oluşması muhtemel kaynak ve zaman kaybını gidermek ve hesaplamanın yapılmasında yeknesaklığı sağlayarak yaşanması muhtemel tereddütleri gidermek amacıyla Kurumumuz tarafından **Bağımsız Denetime Tabi Olacak Şirketler İçin Hesaplama Aracı (KGK-SİHA)** oluşturulmuştur.

İnternet sitemizde ilk defa erişime açtığımız **KGK-SİHA**'da, öncelikle şirketin Karar'da oluşturulan gruptan hangisine girdiğinin ve denetim muafiyetinin bulunup bulunmadığının belirlenmesine yönelik soruların cevaplandırılması, akabinde ise sorgulaması yapılacak şirketin kendisine ve varsa bağlı ortaklık ve iştiraklerine ait aktif toplamı, yıllık net satış hasılatı ve çalışan sayısı gibi hesaplamada esas alınacak verilerinin açılan alanlara girilmesi istenilmektedir. Yapılan söz konusu veri girişlerine göre de sorgulaması yapılan şirketin Karar kapsamında bağımsız denetime tabi olup olmadığına yönelik bir değerlendirme sonucu çıkmaktadır. Bu nedenle, girilen verilerin doğruluğu, hesaplama sonuçlarının doğruluğu açısından büyük önem taşımaktadır.

Kurumsal temel değerlerimiz, amaç ve hedeflerimiz çerçevesinde şimdiye kadar yapmış olduğumuz diğer birçok çalışmamız gibi **KGK-SİHA**'nın da başta sermaye şirketleri olmak üzere tüm paydaşlarımıza faydalı olmasını diliyor, programın hazırlanmasında emeği geçen tüm çalışma arkadaşlarıma teşekkür ediyorum.

Dr. Hasan ÖZÇELİK

Başkan

Bağımsız Denetime Tabi Olacak Şirketler İçin Hesaplama Aracına (KGK-SİHA) erişmek için [tıklayınız](#) – KGK'ya Link

Anayasa Mahkemesi Kararı E: 2022/61 K: 2022/101 – 492 Sayılı Harçlar Kanunu

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından: Esas Sayısı :
2022/61 Karar Sayısı: 2022/101 Karar Tarihi: 8/9/2022
İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN: Küçükçekmece 5. Asliye H...

Anayasa Mahkemesi Kararı E: 2022/61 K: 2022/101 – 492 Sayılı Harçlar Kanunu

Tarih: 7 Ekim 2022

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

Esas Sayısı : 2022/61

Karar Sayısı: 2022/101

Karar Tarihi: 8/9/2022

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN: Küçükçekmece 5. Asliye Hukuk Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU: 2/7/1964 tarihli ve [492 sayılı Harçlar Kanunu](#)'nun;

A. 28. maddesinin birinci fıkrasının 23/7/2010 tarihli ve [6009 sayılı Kanun](#)'un 18. maddesiyle değiştirilen (a) bendinin,

B. 32. maddesinin birinci cümlesinin,

“davalısı harçtan muaf olun davalar” yönünden Anayasa’nın 2., 5., 35. ve 36. maddelerine aykırılığı ileri sürülerek iptallerine karar verilmesi talebidir.

OLAY: Kamulaştırmасız el atma nedeniyle açılan tazminat davasında İtiraz konusu kuralların “davalısı harçtan muaf olan davalar” yönünden Anayasa’ya aykırı olduğu kanısına varan Mahkeme, iptalleri için başvurmuştur.

I İPTALİ İSTENEN KANUN HÜKÜMLERİ

Kanun’un İtiraz konusu kuralların da yer aldığı;

1. 28. maddesi şöyledir:

“Nispi harçlarda ödeme zamanı:

Madde 28- (1) sayılı tarifede yazılı nispi harçlar aşağıdaki zamanlarda ödenir:

a) (Değişik: 23,7/2010-6009/18 md) Karar ve ilam harcı.

Karar ve ilam harçlarının dörtte biri peşin, geri kalanı kararın tebliğinden itibaren bir ay içinde ödenir. Şu kadar ki, ölüm ve cismani zarar sebebiyle ayıltın maddi ve manevi tazminat davalarında peşin alınan haran oranı yirmide bir olarak uygulanır. Bakiye karar ve ilam harcının Ödenmemiş olması, hükmün tebliğe çıkarılmasına, takibe konulmasına ve kanun yollarına başvurulmasına engel teşkil etmez.

b) İcra Tahsil Harcı,

İcra takiplerinde Tahsil Harcı alacağın ödenmesi sırasında, ödeme yapılmayan hallerde harç alacağının doğması tarihinden itibaren 15 gün içinde ödenir.

Harç alacağı icranın yerine getirilmesiyle doğar.

Kanunun değeri üzerinden alınacak İflas Harçlarında da bu bent hükümleri uygulanır.

c) Depozito, defter tutma ve miras İşlerine ait harçlar,

(1) Sayılı tarifenin (D) bölümümlle yazılı depozito defter tutma ve miras işlerine ait harçlar işin sonundan itibaren 15 gün içinde ödenir.”

2. 32. maddesi şöyledir.

“Harcı ödenmeyen işlemler:

Madde 32- Yargı işlemlerinden alınacak harçlar ödenmedikçe müteakip işlemler yapılmaz. Ancak ilgilisi tarafından ödenmeyen harçları diğer taraf öderse İşleme devam olunmakla beraber bu para muhakeme neticesinde ayrıca bir isteğe hacet kalmaksızın hükümde nazara alınır.

II. İLK İNCELEME

1. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca Zühtü ARSLAN, Hasan Tahsin GÖKCAN, Kadir ÖZKAYA, Engin YILDIRIM, Muammer TOPAL, M. Emin KUZ, Rıdvan GÜLEÇ, Recai AKYEL, Yusuf Şevki HAKYEMEZ, Yıldız SEFERİNOĞLU, Selahaddin MENTEŞ, İrfan FİDAN ve Kenan YAŞAR'ın katılımlarıyla 12/5/2022 tarihinde yapılan ilk inceleme toplantısında öncelikle uygulanacak kural sorunu görüşülmüştür.

2. Anayasa'nın 152. ile 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 40. maddelerine göre bir davaya bakmakta olan mahkeme, bu dava sebebiyle uygulanacak bir kanunun veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin hükümlerini Anayasa'ya aykırı görmesi hâlinde veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varması durumunda bu hükümlerin iptalleri için Anayasa Mahkemesine başvurmaya yetkilidir. Ancak anılan maddeler uyarınca bir mahkemenin Anayasa Mahkemesine başvurabilmesi için elinde yöntemince açılmış ve mahkemenin görevine giren bir davanın bulunması, iptali talep edilen kuralın da o davada uygulanacak olması gerekir. Uygulanacak kural ise bakılmakta olan davanın değişik

evrelerinde ortaya çıkan sorunların çözümünde veya davayı sonuçlandırmada olumlu ya da olumsuz yönde etki yapacak nitelikte bulunan kurallardır.

3. İtiraz yoluna başvuran Mahkeme 492 sayılı Kanun'un 28. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ile 32. maddesinin birinci cümlesinin "*davalısı harçtan muaf olan davalar*" yönünden iptallerini talep etmiştir.

4. Anılan Kanun'un 28. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin ikinci cümlesi ölüm ve cismani zarar sebebiyle açılan maddi ve manevi tazminat davalarında peşin alınacak karar ve ilam harcının oranını düzenlemektedir. Bakılan davanın konusu ise kamulaştırmasız el atma nedenine dayanan tazminat talebine ilişkindir. Bu itibarla anılan cümlenin bakılan davada uygulanma imkânı bulunmamaktadır.

5. Öte yandan anılan bendin üçüncü cümlesinde bakiye karar ve ilam harcının ödenmemiş olmasının hükmün tebliğe çıkarılmasına, takibe konulmasına ve kanun yollarına başvurulmasına engel teşkil etmeyeceği hükme bağlanmıştır. Bakılan davada bakiye karar ve ilam harcının ödenmemesinden kaynaklanan ve çözülmesi gereken bir hukuki sorun mevcut değildir. Yargıtay tarafından verilen bozma kararına uyulmasına karar verdikten sonra itiraz yoluna başvuran Mahkemenin bakmakta olduğu davada, bakiye karar ve ilam harcının ödenmemesinin hangi işlemlerin yapılmasına engel olmadığını düzenleyen anılan cümlenin de uygulanma imkânı bulunmamaktadır.

6. Açıklanan nedenlerle 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanunu'nun;

A. 28. maddesinin birinci fıkrasının 23/7/2010 tarihli ve 6009 sayılı Kanun'un 18. maddesiyle değiştirilen (a) bendinin;

1. İkinci ve üçüncü cümlelerinin "*davalısı harçtan muaf olan davalar*" yönünden itiraz başvurusunda bulunan Mahkemenin bakmakta olduğu davada uygulanma imkânı bulunmadığından bu

cümlelere ilişkin başvurunun Mahkemenin yetkisizliği nedeniyle REDDİNE,

2. Birinci cümlesinin “*davalısı harçtan muaf olan davalar*” yönünden esasının incelenmesine,

B. 32. maddesinin birinci cümlesinin “*davalısı harçtan muaf olan davalar*” yönünden esasının incelenmesine,

OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

...

[Tamamı İçin Tıklayınız](#)

TFRS Taksonomisinin Güncellenmiş 2022 Sürümü

TFRS Taksonomisinin Güncellenmiş 2022 Sürümü TFRS Taksonomileri Ülkemizde Türkiye Finansal Raporlama Standartlarına (TFRS) uygun finansal tabloların (...)

TFRS Taksonomisinin Güncellenmiş 2022 Sürümü

Tarih: 4 Ekim 2022

TFRS Taksonomisinin Güncellenmiş 2022 Sürümü

TFRS Taksonomileri

Ülkemizde Türkiye Finansal Raporlama Standartlarına (TFRS)

uygun finansal tabloların (dipnotlar hariç) XBRL (eXtensible Business Reporting Language – Genişletilebilir İşletme Raporlama Dili) formatında analize uygun şekilde kullanıcılarla paylaşılmasını sağlamak üzere ilk olarak 2016 yılında TMS Taksonomisi geliştirilmiştir.

2016 TMS Taksonomisi, TFRS 15 Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat ve TFRS 16 Kiralamalar Standartları çerçevesinde Nisan 2019 tarihinde güncellenerek, mevzuatta terim birlikteliğini sağlamak amacıyla 2019 TFRS Taksonomisi adıyla yeniden yayımlanmıştır.

TFRS Taksonomisi, finansal tabloların TFRS'ye uyumlu olarak sunulmasını sağlayacak şekilde tasarlanmıştır. Bu kapsamda TFRS Taksonomisinin içeriği oluşturulurken TFRS'nin güncel halleri ve şirketlerce yayınlanan finansal tablolar dikkate alınarak, finansal tablo kullanıcılarının ihtiyaç duyabilecekleri tüm kalemlere yer verilmiştir. Diğer taraftan, TFRS'nin finansal tablolarda ayrı bir kalem olarak sunulmasını zorunlu kıldığı kalemler dışında; bu Taksonomiye kullanacak şirketlerin önemlilik arz etmemesi nedeniyle finansal tablo kullanıcılarının dikkatine sunulmasına ihtiyaç duymadıkları kalemlere elektronik ortamda sunacakları finansal tablolarda yer vermelerine gerek bulunmamaktadır.

TFRS Taksonomileri

Taksonomi	Tarih	Bağlantı
2022 TFRS Taksonomisi	04.10.2022	İndir
2019 TFRS Taksonomisi	15.04.2019	İndir
2016 TMS Taksonomisi	06.06.2016	İndir

Diğer Dokümanlar

Açıklama	Bağlantı
-----------------	-----------------

2022 TFRS Taksonomisi Finansal Tablo Çıktıları	İndir
2019 TFRS Taksonomisi ile 2022 TFRS Taksonomisi Arasındaki Değişimler	İndir
2019 TFRS Taksonomisi Finansal Tablo Çıktıları	İndir
2016 TMS Taksonomi Finansal Tablo Çıktıları	İndir
2016 TMS Taksonomisi ile 2019 TFRS Taksonomisi Arasındaki Değişimler	İndir

Kaynak: KGK

2023 Yılı Arabuluculuk Asgari Ücret Tarifesi

✘ 2023 Yılı Arabuluculuk Asgari Ücret Tarifesi 04 Ekim 2022 Tarihli Resmi Gazete Sayı: 31973 Adalet Bakanlığından: Amaç, konu ve kapsam MADDE 1- (1) Öze...

2023 Yılı Arabuluculuk Asgari Ücret Tarifesi

Tarih: 4 Ekim 2022

2023 Yılı Arabuluculuk Asgari Ücret Tarifesi

04 Ekim 2022 Tarihli Resmi Gazete

Sayı: 31973

Adalet Bakanlığından:

Amaç, konu ve kapsam

MADDE 1- (1) Özel hukuk uyuşmazlıklarının arabuluculuk yoluyla çözümlenmesinde, arabulucu ile uyuşmazlığın tarafları arasında geçerli bir ücret sözleşmesi yapılmamış olan veya ücret miktarı konusunda arabulucu ile taraflar arasında ihtilaf bulunan durumlarda, 7/6/2012 tarihli ve [6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu](#), 2/6/2018 tarihli ve 30439 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan [Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu Yönetmeliği](#) ve bu Tarife hükümleri uygulanır.

(2) Bu Tarifede belirlenen ücretlerin altında arabuluculuk ücreti kararlaştırılmaz. Aksine yapılan sözleşmelerin ücrete ilişkin hükümleri geçersiz olup, ücrete ilişkin olarak bu Tarife hükümleri uygulanır.

Arabuluculuk ücretinin kapsadığı işler

MADDE 2- (1) Bu Tarifede yazılı arabuluculuk ücreti, uyuşmazlığın arabuluculuk yoluyla çözüme kavuşturulmasını sağlamak amacıyla, arabuluculuk faaliyetini yürüten arabulucular siciline kayıtlı kişiye, sarf ettiği emek ve mesainin karşılığında, uyuşmazlığın taraflarınca yapılan parasal ödemenin karşılığıdır.

(2) Arabuluculuk faaliyeti süresince arabulucu tarafından düzenlenen evrak ve yapılan diğer işlemler ayrı ücreti gerektirmez.

(3) Arabulucu, ihtiyari arabuluculuk süreci başlamadan önce

arabuluculuk teklifinde bulunan taraf veya taraflardan ücret ve masraf isteyebilir. Bu fıkra uyarınca alınan ücret arabuluculuk süreci sonunda arabuluculuk ücretinden mahsup edilir. Arabuluculuk sürecinin başlamaması hâlinde bu ücret iade edilmez. Masraftan kullanılmayan kısım arabuluculuk süreci sonunda iade edilir.

(4) Arabulucu, dava şartı arabuluculuk sürecinde taraflardan masraf isteyemez.

(5) Arabulucu, arabuluculuk sürecine ilişkin olarak belirli kişiler için aracılık yapma veya belirli kişileri tavsiye etmenin karşılığı olarak herhangi bir ücret talep edemez. Bu yasağa aykırı olarak tesis edilen işlemler hükümsüzdür.

Arabuluculuk ücretinin sınırları

MADDE 3- (1) Aksi kararlaştırılmadıkça arabuluculuk ücreti taraflarca eşit ödenir.

(2) Aynı uyuşmazlığın çözümüne ilişkin bu Tarifenin eki Arabuluculuk Ücret Tarifesinin birinci kısmında belirtilen hallerde arabuluculuk faaliyetinin birden çok arabulucu tarafından yürütülmesi durumunda, her bir arabulucuya bu Tarifede belirtilen ücret ayrı ayrı ödenir.

(3) Aynı uyuşmazlığın çözümüne ilişkin bu Tarifenin eki Arabuluculuk Ücret Tarifesinin ikinci kısmında belirtilen hallerde arabuluculuk faaliyetinin birden çok arabulucu tarafından yürütülmesi durumunda, bu Tarifede birden fazla arabulucu için belirtilen orandaki ücret her bir arabulucuya eşit bölünerek ödenir.

Ücretin tümünü hak etme

MADDE 4- (1) Arabuluculuk faaliyetinin, gerek tarafların uyuşmazlık konusu üzerinde anlaşmaya varmış olması, gerek taraflara danışıldıktan sonra arabuluculuk için daha fazla çaba sarf edilmesinin gereksiz olduğunun arabulucu tarafından

tespit edilmesi, gerekse taraflardan birinin karşı tarafa veya arabulucuya, arabuluculuk faaliyetinden çekildiğini bildirmesi veya taraflardan birinin ölümü ya da iflası halinde veya tarafların anlaşarak arabuluculuk faaliyetini sona erdirmesi sebepleriyle sona ermesi hallerinde, arabuluculuk faaliyetini yürütme görevini kabul eden arabulucu, bu Tarife hükümleri ile belirlenen ücretin tamamına hak kazanır.

(2) Arabuluculuk faaliyetine başladıktan sonra, uyuşmazlığın arabuluculuğa elverişli olmadığı hususu ortaya çıkar ve bu sebeple arabuluculuk faaliyeti sona erdirilir ise sonradan ortaya çıkan bu durumla ilgili olarak eğer arabulucunun herhangi bir kusuru yoksa arabuluculuk faaliyetini yürütme görevini kabul eden arabulucu, bu Tarife hükümleri ile belirlenen ücretin tamamına hak kazanır.

Arabuluculuk faaliyetinin konusuz kalması, feragat, kabul ve sulhte ücret

MADDE 5- (1) İhtiyari Arabuluculuk sürecinde uyuşmazlık, arabuluculuk faaliyeti devam ederken, arabuluculuk faaliyetinin konusuz kalması, feragat, kabul veya sulh gibi arabuluculuk yolu dışındaki yöntem ve nedenlerle giderilirse ücretin tamamına hak kazanılır.

(2) Dava şartı arabuluculuk sürecinde; sehven kayıt, mükerrer kayıt veya arabuluculuğa elverişli olmama nedeniyle sona erdirilmesi hallerinde arabulucuya ücret ödenmez.

Yeni bir uyuşmazlık konusunun ortaya çıkmasında ücret

MADDE 6- (1) Somut bir uyuşmazlıkla ilgili arabuluculuk faaliyetinin yürütülmesi sırasında, yeni uyuşmazlık konularının ortaya çıkması halinde, her bir uyuşmazlık için ayrı ücrete hak kazanılır.

Arabuluculuk Ücret Tarifesine göre ücret

MADDE 7- (1) Konusu para olmayan veya para ile

değerlendirilemeyen hukuki uyuşmazlıklarda; arabuluculuk ücreti bu Tarifenin eki Arabuluculuk Ücret Tarifesinin birinci kısmına göre belirlenir.

(2) Konusu para olan veya para ile değerlendirilebilen hukuki uyuşmazlıklarda; arabuluculuk ücreti bu Tarifenin eki Arabuluculuk Ücret Tarifesinin ikinci kısmına göre belirlenir.

(3) Arabuluculuk sürecinin sonunda anlaşma sağlanamaması halinde, arabuluculuğun konusu para olan veya para ile değerlendirilebilen hukuki uyuşmazlık olsa bile arabulucu, arabuluculuk ücretini bu Tarifenin eki Arabuluculuk Ücret Tarifesinin birinci kısmına göre isteyebilir.

(4) Arabuluculuk sürecinin sonunda seri uyuşmazlıklarda anlaşma sağlanması halinde, arabuluculuğun konusu para olan veya para ile değerlendirilebilen hukuki uyuşmazlık olsa bile arabulucu, her bir uyuşmazlık bakımından, Ticari Uyuşmazlıklarda 2.000,00 TL, diğer uyuşmazlıklarda ise 1.400,00 TL ücret isteyebilir. Taraflardan birinin aynı olduğu ve bir ay içinde başvuru en az on beş uyuşmazlık seri uyuşmazlık olarak kabul edilir.

Arabuluculuk Ücret Tarifesinde yazılı olmayan hallerde ücret

MADDE 8- (1) Arabuluculuk Ücret Tarifesinde yazılı olmayan haller için söz konusu Tarifenin birinci kısmındaki diğer tür uyuşmazlıklar için belirlenen ücret ödenir.

Uyuşmazlığın arabuluculuk-tahkim yoluyla çözülmesinin önerilmesinde ücret

MADDE 9- (1) Arabuluculuk sürecinin sonunda anlaşma sağlanamaması halinde, anlaşamama son tutanağının düzenlenmesinden sonra Arabulucu, tarafları arabuluculuk-tahkim yoluna devam etmeleri konusunda; arabuluculuk-tahkimin esasları, süreci ve hukuki sonuçları hakkında aydınlatıp, arabuluculuk-tahkim yoluyla uyuşmazlığın çözülmesinin sosyal, ekonomik ve psikolojik açıdan faydalarının olabileceğini

hatırlatarak teşvik edebilir. Bu teşvik üzerine tarafların, arabuluculuk-tahkim yoluna devam etmeyi ve bir tahkim merkezinin arabuluculuk-tahkim kurallarını veya tahkim kurallarını uygulamayı kabul etmeleri halinde, ilgili tahkim merkezi tarafından arabulucuya, bilgilendirme ücreti ödenir.

Uygulanacak tarife

MADDE 10- (1) Arabuluculuk ücretinin takdirinde, arabuluculuk faaliyetinin sona erdiği tarihte yürürlükte olan tarife esas alınır.

Yürürlük

MADDE 11- (1) Bu Tarife yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

[Eki için tıklayınız](#)

Ekim 2022 Vergi Takvimi

Ekim 2022 Vergi Takvimi İlk Tarih Son Tarih
VERGİLER/HARÇLAR/BİLDİRİMLER VE DİĞERLERİ 01/10/2022
10/10/2022 16-30 Eylül 2022 Dönemine Ait Petrol ve
Do..

Ekim 2022 Vergi Takvimi

Tarih: 1 Ekim 2022

Ekim 2022 Vergi Takvimi

İlk Tarih	Son Tarih	VERGİLER/HARÇLAR/BİLDİRİMLER VE DİĞERLERİ
01/10/2022	10/10/2022	16-30 Eylül 2022 Dönemine Ait Petrol ve Doğalgaz Ürünlerine İlişkin Özel Tüketim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
03/10/2022	11/10/2022	16-30 Eylül 2022 Dönemine Ait Noterlerce Yapılan Makbuz Karşılığı Ödemelere Ait Beyannamenin Verilmesi ve Ödemesi
01/10/2022	17/10/2022	Eylül 2022 Dönemine Ait Özel İletişim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
01/10/2022	17/10/2022	Eylül 2022 Dönemine Ait Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
01/10/2022	17/10/2022	Eylül 2022 Dönemine Ait Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Kesintisi Bildirimi ve Ödemesi
01/10/2022	17/10/2022	Eylül 2022 Dönemine Ait Ticaret Sicili Harçları Bildirimi Verilmesi ve Ödemesi
01/10/2022	17/10/2022	Eylül 2022 Dönemine Ait Alkollü İçecekler, Alkolsüz İçecekler, Tütün Mamulleri ve Makaronlara İlişkin Özel Tüketim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
01/10/2022	17/10/2022	Varlık Barışı Kapsamında Eylül 2022 Dönemine Ait Sorumlu Bankalar ve Aracı Kurumlar Tarafından Yurt Dışında Sahip Olunan Varlıklara İlişkin Vergi Beyannamesinin Verilmesi ve Ödemesi
01/10/2022	17/10/2022	Eylül 2022 Dönemine Ait Dayanımlı Tüketim ve Diğer Mallara İlişkin Özel Tüketim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi

İlk Tarih	Son Tarih	VERGİLER/HARÇLAR/BİLDİRİMLER VE DİĞERLERİ
01/10/2022	17/10/2022	Eylül 2022 Dönemine Ait Motorlu Taşıt Araçlarına İlişkin Özel Tüketim Vergisinin (Tescile Tabi Olmayanlar) Beyanı ve Ödemesi
01/10/2022	20/10/2022	Eylül 2022 Dönemine Ait Şans Oyunları Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
01/10/2022	20/10/2022	Eylül 2022 Dönemine Ait 5602 Sayılı Kanunda Tanımlanan Şans Oyunlarıyla İlgili Veraset ve İntikal Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
01/10/2022	20/10/2022	Eylül 2022 Dönemine Ait İlan ve Reklam Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
01/10/2022	20/10/2022	Eylül 2022 Dönemine Ait Müşterek Bahislere İlişkin Eğlence Vergisinin Beyanı ve Ödemesi ile Diğer Eğlence Vergilerine İlişkin Eğlence Vergisinin Ödemesi
01/10/2022	20/10/2022	Eylül 2022 Dönemine Ait Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
01/10/2022	20/10/2022	Eylül 2022 Dönemine Ait Yangın Sigortası Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
16/10/2022	25/10/2022	1-15 Ekim 2022 Dönemine Ait Petrol ve Doğalgaz Ürünlerine İlişkin Özel Tüketim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
17/10/2022	25/10/2022	1-15 Ekim 2022 Dönemine Ait Noterlerce Yapılan Makbuz Karşılığı Ödemelere Ait Beyannamenin Verilmesi ve Ödemesi
01/10/2022	26/10/2022	Temmuz-Ağustos-Eylül 2022 Dönemine Ait GVK Geçici 67. Madde Kapsamında Yapılan Tevkifatların Beyanı ve Ödemesi

İlk Tarih	Son Tarih	VERGİLER/HARÇLAR/BİLDİRİMLER VE DİĞERLERİ
01/10/2022	26/10/2022	Eylül 2022 Dönemine Ait İstihkaktan Kesinti Suretiyle Tahsil Edilen Damga Vergisi ile Sürekli Mükellefiyeti Bulunanlar İçin Makbuz Karşılığı Ödenmesi Gereken Damga Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
01/10/2022	26/10/2022	Eylül 2022 Dönemine Ait Katma Değer Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
01/10/2022	26/10/2022	Temmuz-Ağustos-Eylül 2022 Dönemine Ait Katma Değer Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
01/10/2022	26/10/2022	Eylül 2022 Dönemine Ait GVK 94. Madde ile KVK 15. ve 30. Maddelerine Göre Yapılan Tevkifatların Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi ile Beyanı ve Ödemesi
01/10/2022	26/10/2022	Temmuz-Ağustos-Eylül 2022 Dönemine Ait Tevkifatların Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi ile Beyanı ve Ödemesi (GVK 98. Maddesinin 3. Fıkrasına Göre Üçer Aylık Beyanname Verme Hakkından Yararlananlar İçin)
01/10/2022	31/10/2022	Eylül 2022 Dönemine Ait 538 Sıra No.lu VUKGT kapsamında Taşınmaz (Satış/Kiralama) ve Motorlu Taşıtların (Satış) İlanlarını Platformları Üzerinden Yayımlayanlar ile Günübirlik Konut Kiralama İşini Platformları Üzerinden Sağlayanlarca Bildirim Verilmesi

İlk Tarih	Son Tarih	VERGİLER/HARÇLAR/BİLDİRİMLER VE DİĞERLERİ
01/10/2022	31/10/2022	Eylül 2022 Dönemine Ait Haberleşme Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
01/10/2022	31/10/2022	Eylül 2022 Dönemine Ait Mal ve Hizmet Alımlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Ba)
01/10/2022	31/10/2022	Eylül 2022 Dönemine Ait Mal ve Hizmet Satışlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Bs)
01/10/2022	31/10/2022	Eylül 2022 Dönemine Ait Dijital Hizmet Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
01/10/2022	31/10/2022	Eylül 2022 Dönemine Ait Kurumlar Vergisi Mükellefleri İçin Turizm Payının Beyanı ve Ödemesi
01/10/2022	31/10/2022	Temmuz-Ağustos-Eylül 2022 Dönemine Ait Turizm Payının Beyanı ve Ödemesi
01/10/2022	31/10/2022	Temmuz-Ağustos-Eylül 2022 Dönemine Ait Geri Kazanım Katılım Payı Beyannamesinin Verilmesi ve Ödemesi
01/08/2022	31/10/2022	Aylık Yükleme Tercihinde Bulunmuş Mükelleflerin, Temmuz 2022 Dönemine Ait Elektronik Defter Beratlarının Yüklenmesi
01/10/2022	31/10/2022	Varlık Barışı Kapsamında Eylül 2022 Dönemine Ait Yurt İçinde Sahip Olunan Varlıklara İlişkin Vergi Beyannamesi Üzerinden Hesaplanan Verginin Ödemesi

İlk Tarih	Son Tarih	VERGİLER/HARÇLAR/BİLDİRİMLER VE DİĞERLERİ
01/10/2022	31/10/2022	Eylül 2022 Dönemine Ait 464 Sıra No.lu VUKGT Kapsamında Bildirimde Bulunma Zorunluluğu Getirilen Aracı Hizmet Sağlayıcıları, İnternet Reklamcılığı Hizmet Aracıları ile Kargo ve Lojistik İşletmeleri Tarafından Bildirim Verilmesi
01/10/2022	17/11/2022	2022 III. Geçici Vergi Dönemine (Temmuz-Ağustos-Eylül) Ait Gelir Geçici Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
01/10/2022	17/11/2022	2022 III. Geçici Vergi Dönemine (Temmuz-Ağustos-Eylül) Ait Kurum Geçici Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
01/10/2022	30/11/2022	Geçici Vergi Dönemleri Bazında Yükleme Tercihinde Bulunmuş Mükelleflerin, Eylül 2022 Dönemine Ait Elektronik Defter Beratlarının Yüklenmesi
01/10/2022	02/01/2023	Aylık Yükleme Tercihinde Bulunmuş Mükelleflerin, Eylül 2022 Dönemine Ait Elektronik Defter Beratlarının Yüklenmesi

Kaynak: GİB

2022 Yılı Üçüncü Geçici Vergi Döneminde Uygulanacak Yeniden

Değerleme Oranı

T.C. HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI Gelir İdaresi
Başkanlığı 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu
Sirküleri /61 Konusu : Geçici Vergi
Dönemlerinde Y...

2022 Yılı Üçüncü Geçici Vergi Döneminde Uygulanacak Yeniden Değerleme Oranı

Tarih: 30 Eylül 2022
T.C.

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI

Gelir İdaresi Başkanlığı

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu Sirküleri /61

Konusu	:	Geçici Vergi Dönemlerinde Yeniden Değerleme Oranı
Tarihi	:	30/09/2022
Sayısı	:	KVK-61 / 2022-3 / Yatırım İndirimi – 47
İlgili olduğu maddeler	:	Vergi Usul Kanunu Mükerrer Madde 298 Kurumlar Vergisi Kanunu Madde 32/A Gelir Vergisi Kanunu Geçici Madde 69
İlgili olduğu kazanç türleri	:	Ticari Kazanç, Zirai Kazanç

[213 sayılı Vergi Usul Kanununun](#) mükerrer 298 inci maddesinin
(B) fıkrasına istinaden yıllık olarak hesaplanan ve

Bakanlığımızca ilan edilen yeniden değerlendirme oranına, vergi kanunlarından kaynaklanan nedenlerden dolayı geçici vergi dönemlerinde de ihtiyaç duyulmaktadır.

2022 yılı üçüncü geçici vergi döneminde uygulanacak yeniden değerlendirme oranı % **92,93 (yüzde doksaniki virgöl doksanüç)** olarak tespit edilmiştir.

Duyurulur.

Bekir BAYRAKDAR

Gelir İdaresi Başkanı

Vergi Cezalarında İndirim Uygulaması Broşürü

Vergi Cezalarında İndirim Uygulaması Broşürü 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 376 ncı maddesi cezalarda indirim uygulaması ile mükellefler veya vergi s...

Vergi Cezalarında İndirim Uygulaması Broşürü

Tarih: 28 Eylül 2022

Vergi Cezalarında İndirim Uygulaması Broşürü

[213 sayılı Vergi Usul Kanununun](#) 376 ncı maddesi cezalarda indirim uygulaması ile mükellefler veya vergi sorumluları adına kesilen cezalar hakkında yargı yoluna gitmeden

uyuşmazlıkların kısa yoldan çözümlenmesi sağlanmaktadır.

[7338 sayılı Kanunla](#), Vergi Usul Kanununda yer alan cezalarda indirim, tarhiyat öncesi ve tarhiyat sonrası uzlaşma hükümlerinde yapılan düzenlemeler kapsamında, “**Vergi Cezalarında İndirim Uygulaması Broşürü**” güncellenerek kullanıma sunulmuştur.

Söz konusu Broşür’de;

- Vergi cezalarında indirim uygulamasının kapsamı,
- İndirim uygulamasından kimlerin yararlanabileceği ve yararlanma şartları,
- Cezalarda indirim oranları,
- Uzlaşmanın gerçekleşmesi durumunda, uzlaşılan cezalarda indirim oranı,
- 2022 yılında 6.800 TL’yi aşmayan usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarının indirim oranı,
- Cezalarda indirim sonrasında tahakkuk eden tutarın ödemesi,

gibi konularda açıklayıcı bilgilere yer verilmiştir.

Vergi Cezalarında İndirim Uygulaması Broşürüne ulaşmak için [tıklayınız](#)

Konu hakkında detaylı bilgi için Vergi İletişim Merkezini **VİMER-189** arayabilirsiniz.

Kaynak: GİB

Tapu ve Kadastro Genel

Müdürlüğü Genelgesi 2022/5 – Ticaret Şirketleri ve Kooperatiflerin Tapu İşlemleri

Ticaret Şirketleri ve Kooperatiflerin Tapu İşlemleri
T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Tapu Daire...

**Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Genelgesi 2022/5 – Ticaret
Şirketleri ve Kooperatiflerin Tapu İşlemleri**

Tarih: 28 Eylül 2022

**Ticaret Şirketleri ve Kooperatiflerin Tapu
İşlemleri**

T.C.

ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü

Tapu Dairesi Başkanlığı

Sayı: E-23294678-010.06.02-6109891

Konu: 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu

Tarih: 23.09.2022

GENELGE

2022/5

İlgi : a) 27.01.2013 tarihli 28541 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan [Ticaret Sicili Yönetmeliği](#).

b) 31.10.2012 tarihli 28453 sayılı Resmi Gazetede Yayımlanan [Şirketlerde Yapı Değişikliği ve Aynı Sermaye Konulmasında Siciller Arası İşbirliğine İlişkin Tebliğ](#).

c) 14.07.1971 tarihli 4-1-13-3-4889 sayılı Duyuru.

ç) 06.02.2013 tarihli 2013/7(1744) sayılı Genelge.

13/1/2011 tarihli ve [6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu](#) (TTK), 14/1/2011 tarihli ve [6103 sayılı Türk Ticaret Kanununun Yürürlüğü ve Uygulama Şekli Hakkında Kanunu](#), ilgi (a) Yönetmelik ve ilgi (b) Tebliğ ile ticaret şirketlerinin işlemleri ve temsilcilerinin yetkileri düzenlenmiş olup ilgi (ç) Genelgemiz ile ticaret şirketlerinin tapu işlemlerine yönelik düzenlemeler yapılmıştır. 24/4/1969 tarihli ve [1163 sayılı Kooperatifler Kanunu](#)'nda 21/10/2021 tarihli ve [7339 sayılı Kooperatifler Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun](#) ile değişiklikler yapılmış olup uygulamada karşılaşılan sorunlar da dikkate alınarak konuya ilişkin daha ayrıntılı düzenleme yapılması ihtiyacı doğmuştur.

A-TİCARET ŞİRKETLERİNİN İŞLEMLERİ

1- Ticaret Şirketlerinin İşlem Yetkisi

TTK'nın 125 inci maddesi ile ticaret şirketlerinin (kolektif, komandit, anonim, limited ve kooperatif şirketleri) Türk Medenî Kanunu'nun 48 inci maddesi çerçevesinde tüzel kişilere tanınan bütün haklardan yararlanabilecekleri ve borçları üstlenebilecekleri ve bu husustaki kanuni istisnaların saklı olduğu düzenlenmiştir. Söz konusu hüküm kapsamında ticaret şirketleri hak edinirken ve borç üstlenirken herhangi bir kısıtlamaya tabi değildir. Şirketler, işletme konuları dışında kalan işlemleri de tüzel kişilere özgü işlem kapsamında kalmak

şartıyla yapabilir. Bu sebeple, ticaret şirketlerinin yetki belgelerinin kural olarak işlem yetkisi açısından herhangi bir değerlendirmeye tabi tutulmaksızın taleplerinin gerçekleştirilmesi gerekir. Yetki belgelerinde ifraz, bağış, satış, ipotek fekki vb. işlemler için herhangi bir yetki aranmasına gerek yoktur. Ancak vekâletname ile şirket temsilcisinin temsil yetkisini devretmesi durumunda, vekâletnamede talep edilen işleme ilişkin özel yetkinin aranılması gerekir.

Şirket yetkilisinin yetkisiz işlemi nedeniyle şirket zarara uğrarsa şirket uğradığı zarar nedeniyle işlemi yapan temsilcisine rüçû edebilir. Rüçû, şirketle temsilcisi arasındaki iç ilişki olduğundan tapu sicili açısından işlemin geçerliliği etkilenmez.

2- Şirketle İşlem Yapma Yasağı

TTK'nın 395 inci maddesi uyarınca; yönetim kurulu üyesinin şirketle işlem yapma ve şirkete borçlanma yasağı konusunda tapu müdürlüklerince herhangi bir değerlendirme yapılması ve konuya ilişkin karar aranılmasına gerek bulunmamaktadır. Bu durum şirket ile yönetim kurulu üyesi arasındaki iç ilişki olup, aykırı hareket edilmesi durumunda ise şirket, işlemin geçersiz olduğu iddiası ile işlemin iptali için mahkemeye dava açılabilir.

3- Tasfiye Halindeki Şirketlerde Taşınmazların Ortaklar Adına Tescili

Şirketin borçlarınının ödenmesi ve pay bedellerinin geri verilmesi sonrasında, şirketin elinde kalan taşınmazlar şirket sözleşmesinde yer alan düzenleme veya ortaklarca alınan ortaklık veya genel kurul kararı uyarınca şirket ortaklarına devredilebilir.

Bu sebeple şahıs şirketlerinde (kollektif, adi komandit) ortaklık kararınının aslı veya onaylı örneği ve yetki belgesi, sermaye şirketlerinde (limited şirket, anonim şirket) ise

genel kurul kararının aslı veya onaylı örneği ve yetki belgesi yetkili tasfiye memurunca ibraz edilmek suretiyle talepte bulunulması halinde tapu müdürlüğüne başkaca bir belge aranmaksızın karara uygun olarak şirkete ait taşınmazlar genel kurul/ortaklık kararında belirtilen sermayeleri oranında şirket ortakları adına tescil edilir.

Ancak şirket ortakları arasında [2644 sayılı Tapu Kanununun](#) 35 inci maddesi kapsamında taşınmaz edinimi mümkün olmayan yabancı tüzel kişiler ile bu maddeye dayalı olarak çıkarılan 25.06.2012 tarih ve 2012/3504 sayılı Bakanlar Kurulu kararı uyarınca taşınmaz edinimi mümkün olmayan yabancı uyruklu gerçek kişilerin bulunması halinde, bu kişilere düşecek olan payların tapu sicilinde tescili yapılamayacağından, genel kurul/ortaklık tasfiye kararının varlığı ile birlikte taşınmaz edinimi mümkün bulunmayan yabancı gerçek/tüzel kişi ortak olması sebebiyle tescil edilemediği yönünde tapu sicilinin beyanlar sütununa belirtme yapılır. Taşınmazın nakde dönüştürülmesi suretiyle ortaklara tasfiye payı verilmesi gerektiği yönünde tasfiye memuruna bilgi verilir.

Tasfiye halindeki şirketlerde taşınmazların ortaklar adına tescili işleminden [492 sayılı Harçlar Kanuna](#) bağlı (4) sayılı tarifinin I/20-a maddesi uyarınca harç ve döner sermaye hizmet bedelinin alınması gerekir.

B- KOOPERATİFLERİN İŞLEMLERİ

TTK'nin 124 üncü maddesi ile ticaret şirketleri kolektif, komandit, anonim, limited ve kooperatif olarak sayılmıştır. Ticaret şirketleri, TTK gereğince tüzel kişilere tanınan bütün haklardan yararlanabilir ve borçları üstlenebilir. Ancak 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu'nun(KK) 6 ncı maddesi gereğince kooperatifler sadece amacı ve çalışma konusu içinde kalan işlemleri yapabilir ve kooperatiflerin yapabileceği işlemlerde yetki bakımından KK'da özel düzenlemelere yer verilmiştir.

KK'da kooperatiflerin bazı tapu işlemlerinin sadece genel

kurul kararı ile yapılabileceği düzenlenmiştir. Genel kurul kararı alınması gereken bu durumlarda yetki belgesinde söz konusu işleme ilişkin özel yetkinin bulunması gerekir. Söz konusu yetkinin yetki belgesinde yer almaması halinde ayrıca genel kurul kararının yayımlandığı ticaret sicili gazetesinin örneği aranır. Genel kurul kararının yeterli çoğunluk ile alınıp alınmadığı, genel kurul kararında bakanlık temsilcisinin imzasının bulunup bulunmadığı gibi hususlar ticaret sicili müdürlüklerinin sorumluluğunda olduğundan tapu müdürlüğünce ayrıca irdelenmez. Kooperatiflerin işlemleri için ana sözleşmeye bakılması gereken durumlarda kooperatif ana sözleşmesinin onaylı örneğinin tapu müdürlüğünce alınması gerekir.

1- Kooperatiflerin Taşınmaz Alım/Satımı

KK'nın 42 nci ve 59 uncu maddeleri gereğince kooperatif adına taşınmaz alımı ve satımı veya satış vaadi sözleşmelerinin tapu siciline şerhi işleminin yapılabilmesi için genel kurulca karar alınması gerekir. Bu sebeple yetki belgesinde;

- Genel kurul tarafından alınacak taşınmazın niteliği, yeri (belirlenen bir il, ilçe veya bölge sınırları içinde olmak gibi), azami alım fiyatı,
- Kooperatif adına kayıtlı taşınmazın satışı söz konusu ise asgari satış fiyatı yer alır.
- Alım veya satımda izlenecek yöntemin belirlenerek kooperatif yönetim kuruluna yetki verildiğine ilişkin bilgilerin bulunması gerekir. Alınacak taşınmazın yeri ile ilgili olarak mutlak surette ada ve parsel numaralarının belirtilmesi zorunlu olmayıp il, ilçe veya bölge sınırlaması yapılması yeterlidir.

Üzerinde haciz, ipotek gibi şerhler veya kamu hukukundan doğan kısıtlamalar bulunan bir taşınmazın kooperatif adına alınması söz konusu ise bu hususta da genel kurul tarafından verilen yetkinin yetki belgesinde açıkça belirtilmesi gerekir.

Genel kurul tarafından yeri ve niteliği belirlenen taşınmazın kooperatifin amacına uygun olup olmadığına ilişkin değerlendirme İdaremizin görev ve sorumluluğunda değildir.

2- İpotek İşlemleri

KK 'nun 52 inci maddesi gereğince kooperatiflerin kullanacağı krediler ve borçlar ile ilgili olarak kooperatife ait taşınmazlar üzerine ipotek tesis edilmesine ilişkin taleplerde yetki belgesinde ipotek işlemi yapılabileceğine ilişkin özel yetki bulunması ve bu hususta genel kurul kararının alındığının belirtilmesi gerekir.

3- Arsa Payı Karşılığı İnşaat Sözleşmesinin Şerhi ve Kat Karşılığı Temlik

KK'nın 42 nci maddesi ile imalat ve inşaat işlerinin yaptırılma yöntemini belirlemek genel kurulun görevleri arasında sayılmıştır. Bu sebeple kooperatifin arsa payı karşılığı inşaat sözleşmesi yapabilmesi ve bu sözleşmenin tapuya şerh edilebilmesi veya söz konusu sözleşme gereğince kat karşılığı temlik işleminin yapılabilmesi için yetki belgesinde genel kurul tarafından bu konuda karar alındığının belirtilmesi gerekir.

4- Kooperatiflerin İşlemlerine İlişkin Diğer Özel Durumlar

a) Yapı kooperatiflerinin konut, işyeri niteliğindeki kat mülkiyetli ve kat irtifaklı bağımsız bölümlerinin ferdileşme işlemi yetki belgesinde özel bir yetki aranılmaksızın yapılır.

b) Konut yapı kooperatiflerinin ana sözleşmelerinde ortaklarına iş yeri olarak da taşınmaz dağıtabileceği konusunda hüküm bulunması ve yetki belgesinde bu hususun belirtilmesi halinde iş yeri niteliğindeki taşınmazlar da ferdileşme işlemine konu edilebilir.

c) Konut yapı kooperatifleri, ana sözleşmelerinde hüküm bulunması veya konut yapımının imkânsız hale gelmesi durumunda

genel kurul kararıyla taşınmazlarını ortaklara hisseli olarak tahsis edebilirler. Hisseli ferdileşme işlemlerinde mevzuattan kaynaklanan kısıtlamaların gözetilmesi gerekir.

ç) Kamu hukukundan doğan yola veya yeşil alana terk gibi işlemler ile cins değişikliği, tevhit, ifraz işlemleri için genel kurul kararına gerek yoktur.

d) Kooperatif taşınmazlarınının bağışlanması mümkün değildir.

e) Kooperatifler, ana sözleşme veya genel kurul kararı gereğince sahip oldukları taşınmaz üzerinde irtifak hakkı tesis edebileceği gibi başkasına ait taşınmaz üzerinde kooperatif lehine irtifak hakkı da tesis edilebilir.

5- Tasfiye Halindeki Kooperatiflerin İşlemleri

Kooperatifler, KK ve ana sözleşme hükümleri doğrultusunda tasfiye edilir. Tasfiye memurları, kooperatif genel kurul toplantısında tasfiye kararı alınması halinde genel kurul tarafından seçilir. Genel kurulda tasfiye kurulu için bir görevlendirme veya seçim yapılmadığı takdirde, tasfiye işlerini yönetim kurulu yürütür. Tasfiye memurlarınının görev ve sorumlulukları ile tasfiye işleri kooperatif ana sözleşmesinde gösterilir.

Mahkeme tarafından tasfiye kararı verilmesi halinde tasfiye heyeti mahkeme tarafından seçilir.

TTK ve KK kapsamında dağılma ve tasfiyeye yetkili kooperatif tasfiye memurları; kooperatif ana sözleşmesi ve genel kurul kararları doğrultusunda kooperatifin faaliyette bulunduğu dönemde başlanmış olup da henüz sonuçlandırılmamış olan iş ve işlemleri tamamlamaya, kooperatifin borç ve taahhütlerini yerine getirmeye, kooperatifin alacaklarını toplamaya, gereğinde yargı yolu ile almaya ve varlıkları paraya çevirmeye, net varlığı elde etmeye yönelik ve yarayan bütün iş ve işlemleri yapmaya yetkili ve zorunludurlar. Söz konusu işlemin tasfiye kapsamında olup olmadığı ticaret sicil

müdürlüğünün sorumluluğunda olduğundan tapu müdürlüğünce irdelenmez.

Tasfiye halindeki kooperatiflerde yetki belgesinde yetki bulunmayan işlemler için genel kurul kararı aranır.

6- Harç Muafiyeti

KK'nun 93 üncü maddesi 1 inci fıkrası (d) bendi gereğince kooperatifler, kooperatif birlikleri, kooperatif merkez birlikleri ve Türkiye Milli Kooperatifler Birliği, ortaklarından temlik alacakları taşınmazlar bakımından her türlü vergi ve harçtan muaftır. Ancak aynı maddenin 4 üncü fıkrasında kooperatifler, kooperatif birlikleri ve kooperatifler merkez birlikleri faaliyete geçen üst kuruluşlara girmedikleri takdirde, bu maddenin 1 inci fıkrasının (d) bendinde yazılı muafiyetten yararlanamayacağı düzenlenmiştir.

Buna göre kooperatiflerin veya birliklerin faaliyette bulunan bir üst kuruluşunun bulunmaması veya üst kuruluşu bulunmakla birlikte bu kuruluşlara girmeleri durumunda söz konusu Kanun hükmü gereğince ortaklarından temlik alacakları taşınmazlar bakımından tapu harcından muaftır.

C- AYNI SERMAYE KOYMA, BİRLEŞME, BÖLÜNME VE TÜR DEĞİŞİKLİĞİ İŞLEMLERİ

1-Aynı Sermaye Koyma

TTK'nın 128 inci maddesi gereğince şirket sözleşmesinde veya esas sözleşmesinde bilirkişi tarafından belirlenen değerleriyle yer alan taşınmazlar tapuya şerh verildiği takdirde aynı sermaye olarak kabul olunur. Taşınmaz mülkiyetinin veya sınırlı aynı hakkın sermaye olarak konulması halinde, şirketin bunlar üzerinde tasarruf edebilmesi için tapu siciline tescili gereklidir.

Mülkiyet ve diğer aynı hakların tapu siciline tescili istemi

ile ilgili bildirimler ticaret sicili müdürü tarafından, tapu mdrlgne resen yapılır. Şirketin tek taraflı istemde bulunabilme hakkı saklıdır.

a) Aynı Sermaye Koyma Taahhüdü

Ticaret Şirketlerinin kuruluğu sırasında veya kurulu ticaret Şirketine sermaye artırılması suretiyle ayn sermaye konulmak istenilmesi durumunda aynı sermaye olarak konulması öngörülen taşınmazların mahkemece atanan bilirkişi tarafından tespit edilen değerine ilişkin rapor ile birlikte malikin/hak sahibinin talebi üzerine beyanlar sütununa “. Şirketi adına aynı sermaye konulması taahhüdü vardır. Tarih/Yev.” Şeklinde belirtme yapılır.

b) Aynı Sermayenin Tescili

Aynı sermaye olarak kabul edilen taşınmazların ilgi (b) Yönetmelik hükümleri ve ilgi (a) Tebliğin 4 üncü maddesi uyarınca, eş zamanlı olarak tescilinin sağlanması işin tescili yapan ticaret sicili mdrlgnce tapu mdrlgne bildirim yapılır. Yapılacak bildirimde aynı sermaye konulan Şirketin unvanı, adresi, ticaret sicili numarası, MERSS numarası, ortaklık yapısı ile Şirketi temsile yetkili olanların adı, soyadı ve T.C kimlik numarasının bulunması gerekir. Bildirimin ekinde aynı sermaye konulması sonucu mülkiyet değişikliğine konu olan mal ve hakların mahkemece atanan bilirkişi tarafından tespit edilmiŐ değeri ve yeni hak sahibi Şirketin Şirket sözleşmesinin de aranılması gerekir.

lgi (a) Tebliğ uyarınca taşınmazların ayn sermaye olarak konulmasının tapu mdrlgnce resen tescili mümkün olmadığı işin bildirim alındığı anda, taşınmazın beyanlar sütununa “. Şirketi adına ayn sermaye olarak kabul edilmiştir. Tarih/yev.” Şeklinde belirtme yapılır. Aynı sermaye taahhüdüne ilişkin beyanın da aynı yevmiye ile terkin edilmesi gerekir. Aynı sermaye konulan Şirketin yetkili temsilcisinin başvurusu üzerine taşınmaz Şirket adına tescil edilerek

beyanlara yapılan bu belirtme de terkin edilir.

TTK'nin yürürlük tarihinden (01/07/2012) önce taşınmaz herhangi bir şirkete aynî sermaye olarak konulmuş olup da tapu sicilinde tescil yapılmamışsa şirket alacaklıları, ortakları veya pay sahipleri söz konusu taşınmazın şirket adına tescili için istemde bulunabilirler. Aynı şekilde, söz konusu taşınmazların tescillerinin ilgili şirket adına yapılması için Ticaret Bakanlığı'nın vereceği talimat ile ticaret sicili müdürlükleri de talepte bulunabileceklerdir.(6103 S.K/16. madde)

c) Kısıtlı Taşınmazın Aynı Sermaye Olarak Konulamayacağı

TTK'nın 342 ve 581 inci maddesi gereğince üzerinde sınırlı ayni hak, haciz ve tedbir bulunan taşınmazlar anonim ve limited şirketlere ayni sermaye olarak konulamaz. Tapu müdürlüğünce söz konusu taşınmazlar üzerine ayni sermaye olarak kabul edildiğine ilişkin belirtme yapılamaz ve bu durum ticaret sicil müdürlüğüne bildirilir. Sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlere TTK'nın 565 ve 569 uncu maddeleri gereğince anonim şirketlere ilişkin hükümlerin uygulanması öngörüldüğünden sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlere de bu konuda aynı usul uygulanır.

TTK'nın 142, 143, 163, 164 ve 184 üncü maddeleri gereğince birleşme, bölünme veya tür değiştirmelerde ayni sermaye konulmasına ilişkin hükümler uygulanmayacağından taşınmaz üzerinde sınırlı ayni hak, haciz ve tedbir bulunması taşınmazın yeni şirket adına tescilinde engel değildir. Ancak taşınmaz üzerinde ihtiyati tedbir şerhi veya başkaca yasaklayıcı bir şerh bulunması durumunda taşınmazın tescilinin ilgili mahkemeye/şerh lehtarına sorulması ve alınacak cevaba göre işlem yapılması gerekir.

2-Ticaret Şirketinin Bölünme, Birleşme ve Tür Değişikliği

Şirketlerin bölünme, birleşme ve tür değişikliği ticaret siciline tescil ile geçerlilik kazanır. Ticaret siciline

tescil anında şirketin malvarlığı yeni şirkete kendiliğinden geçer.

Şirketlerin birleşme, bölünme ve tür değişikliğine konu olması halinde ilgi (b) Yönetmelik hükümleri ve ilgi (a) Tebliğin 4 üncü maddesi uyarınca, ilgili ticaret sicili müdürlüğünce eş zamanlı olarak tescilin sağlanması için tapu müdürlüğüne bildirim yapılması gerekir. İlgi (a) Tebliğin 5 inci maddesi gereğince yapılacak bildirimde;

-Ticaret şirketinin tür değişikliğinde eski ve yeni türünün unvanı, yeni türün adresi, ticaret sicili numarası/MERSİS numarası, ortaklık yapısı, şirketi temsile yetkili olanların adı, soyadı ve T.C kimlik numarası,

-Ticaret şirketinin birleşme ve bölünmelerinde mal ve hakları devralan şirketlerin unvanı, adresi, ticaret sicili numarası/MERSİS numarası, ortaklık yapısı, şirketi temsile yetkili olanların adı, soyadı ve T.C kimlik numarası ile devrolunan ve bölünen şirketin unvanı ve ticaret sicili numarasının/MERSİS numarasının bulunması gerekir.

Tapu müdürlüğünce, bildirim ekinde yeni hak sahibi şirketin şirket sözleşmesi ve mülkiyet değişikliğine konu olan mal ve hakların yeminli mali müşavir veya serbest muhasebeci mali müşavir, denetime tabi şirketlerde ise denetçi tarafından düzenlenen değerlendirme raporlarının aranılması gerekir.

İlgi (a) Tebliğ uyarınca ticaret şirketinin bölünme, birleşme ve tür değişikliği suretiyle taşınmazların yeni şirket adına tescili resen mümkün olmadığı için ticaret sicili müdürlüğünce yapılacak bildirim üzerine taşınmazın beyanlar sütununa "... Şirketi adına birleşme/bölünme/tür değişikliği işlemi tamamlanmıştır.

Tarih/yeve." şeklinde belirtme yapılır. Yeni oluşan şirketin/şirketlerin yetkili temsilcisinin başvurusu üzerine şirket adına tescil edilerek beyanlara yapılan belirtme terkin edilir.

3- Ticaret Şirketinin Ticari İşletmeye Dönüşmesi

Bir ticaret şirketi, bir ticari işletmeye dönüşebilir. Bu durumda söz konusu ticaret şirketinin paylarının tümü, ticari işletmeyi işletecek kişi veya kişiler tarafından devralınır, ticari işletme bu kişi veya kişiler adına ticaret siciline tescil ve ilan edilir.

Ticaret sicili müdürlüğünce yapılacak bildirimde, ticari işletmenin tescil edildiği, ticari işletmeyi işleteceklerin adı, soyadı, vatandaşlığı, ticari işletmenin adresi ve faaliyet konusu ile ticari işletmeye dönüşen şirketin unvanı ve ticaret sicili numarasının/MERSİS numarasının bulunması gerekir.

Bildirim ekinde mülkiyet değişikliğine konu olan mal ve hakların yeminli mali müşavir veya serbest muhasebeci mali müşavir, denetime tabi şirketlerde ise denetçi tarafından düzenlenen değerlendirme raporlarının bulunması gerekir.

İlgi (a) Tebliğ uyarınca ticaret şirketinin tür değişikliği suretiyle taşınmazların ticari işletme sahibi adına tescili resen mümkün olmadığı için ticaret sicili müdürlüğünce yapılacak bildirim üzerine tapu müdürlüğünce bildirim alındığı anda, taşınmazın beyanlar sütununa “. adına tür değişikliği işlemi tamamlanmıştır. Tarih/yev.” şeklinde belirtme yapılır. Ticari işletme sahibi gerçek kişinin başvurusu üzerine gerçek kişi adına tescil işlemi yapılarak beyanlara yapılan belirtme terkin edilir.

Ticaret şirketinin paylarının tümünün devredileceği ticari işletmeyi işletecek gerçek kişinin, 2644 sayılı Tapu Kanununun 35 inci maddesi ile 25.06.2012 tarih ve 2012/3504 sayılı Bakanlar Kurulu kararı uyarınca taşınmaz edinimi mümkün olmayan yabancı uyruklu gerçek kişi olması halinde taşınmazın bu kişiler adına tescili mümkün olmayacağından tür değişikliği kararından önce payların varsa taşınmaz edinimi kısıtlanmayan pay sahipleri tarafından devralınması veya tür değişikliği

kararından önce şirket tarafından taşınmazın devredilmesi gerekir.

Bu sebeple ticaret sicil müdürlüğünün tür değişikliğine ilişkin tescil kararının hukuken uygulanması mümkün olmadığından, tür değişikliği suretiyle yabancı kişi adına tescilin mümkün olmadığına yönelik tapu siciline belirtme yapılarak ticaret sicili müdürlüğüne bu yönde bilgi verilir.

4- Ticari İşletmenin Ticaret Şirketine Dönüşmesi veya Birleşmesi

TTK'nin 194 üncü maddesi gereğince bir ticari işletme, bir ticaret şirketiyle, onun tarafından devralınmak suretiyle birleşebilir veya bir ticaret şirketine dönüşebilir.

Bu durumda ticaret sicili müdürlüğü devredilen ticari işletmeye sürekli olarak özgülenmiş bulunan malvarlığına dahil olan taşınmazların devralan ticaret şirketi adına tescili için tapu müdürlüğüne bildirir.

Yapılacak bildirimde; devralan veya yeni tür şirketin unvanı, adresi, ticaret sicili numarası/MERSİS numarası, ortaklık yapısı, şirketi temsile yetkili olanların adı, soyadı ve T.C kimlik numarası bulunması gerekir.

Tapu müdürlüğünce bildirim ekinde yeni hak sahibi şirketin şirket sözleşmesi ve mülkiyet değişikliğine konu olan mal ve hakların yeminli mali müşavir veya serbest muhasebeci mali müşavir, denetime tabi şirketlerde ise denetçi tarafından düzenlenen değerlendirme raporunun aranılması gerekir.

İlgi (a) Tebliğ uyarınca ticari işletmenin birleşme ve tür değişikliği suretiyle taşınmazların yeni ticaret şirketi adına tescili resen mümkün olmadığı için ticaret sicili müdürlüğünce yapılacak bildirim üzerine tapu müdürlüğünce bildirim alındığı anda, taşınmazın beyanlar sütununa "... Şirketi adına birleşme/tür değişikliği işlemi tamamlanmıştır. Tarih/yeve." şeklinde belirtme yapılır. Yeni oluşan şirketin yetkili

temsilcisinin başvurusu üzerine yeni şirket adına tescil yapılarak beyanlara yapılan belirtme terkin edilir.

5- Tapu Siciline Tescil İçin Yapılan Bildirimden Sonraki Tapu İşlemleri

Ticaret sicili müdürlüğünün, aynı sermaye konulması veya ticaret şirketinin/ticari işletmenin bölünme/birleşme/tür değişikliği yönündeki bildirim gereği tapu müdürlüğü tarafından taşınmazın beyanlar sütununa yapılan belirtmeden sonra ilgi (a) Tebliğ uyarınca söz konusu taşınmazda eski malikin iradi olarak yapabileceği işlem (satış, ipotek, kira şerhi v.b) talepleri karşılanmaz. Ancak malikin iradesi dışındaki işlemler (haciz, ihtiyati tedbir, cebri satış, mahkeme kararı v.b) karşılanarak derhal ilgili ticaret sicili müdürlüğüne (mahkemece atanan bilirkişi raporunda gösterilen şirket merkezinin bulunduğu ya da şirketin tescil edildiği) bildirimde bulunulması gerekir.

6- Mali Yönü

– 492 sayılı Harçlar Kanununun 123 üncü maddesinin üçüncü fıkrası gereğince, anonim, eshamlı komandit, limited şirket ve kooperatiflerin kuruluş, pay devri, sermaye artırımını, birleşme, devir, bölünme ve nev'i (tür) değişiklikleri nedeniyle yapılacak işlemler (yargı harçları hariç) bu Kanunda yazılı harçlardan istisna tutulmuştur.

– Kanun hükmünde sayılmayan kolektif ve adi komandit şirketin kuruluş, pay devri, sermaye artırımını, birleşme, devir, bölünme ve tür değişiklikleri nedeniyle yapılacak işlemleri ise harçtan istisna değildir.

– Gelir İdaresi Başkanlığı'nın 28.02.2021 tarihli 25615 sayılı yazısı gereğince; bir ticari işletmenin tür değişikliği veya birleşme suretiyle yeni bir anonim, eshamlı komandit, limited şirketi veya kooperatife dönüşmesi durumunda ticari işletme sahibi adına kayıtlı taşınmazın belirtilen şirketler adına yapılacak tescil işlemleri 492 sayılı Harçlar Kanununun 123 üncü

maddesi kapsamında harçtan istisnadır.

Ancak bir ticaret şirketinin tür değişikliği veya birleşme yoluyla ticari işletmeye dönüşmesi nedeniyle söz konusu ticaret şirketine ait taşınmazların ticari işletme sahibi gerçek kişi adına tescili işlemi ise 492 sayılı Harçlar Kanununun 123 üncü maddesi kapsamında harçtan istisna değildir. Söz konusu işlemde 492 sayılı Harçlar Kanuna bağlı 4 sayılı tarifinin I-20/a maddesi uyarınca harç tahsil edilir.

– Tüm şirketler bakımından söz konusu işlemlerde döner sermaye hizmet bedelinin tahsil edilmesi gerekir.

İlgi (ç) Genelge ve ilgi (c) Duyuru yürürlükten kaldırılmıştır.

Bilgilerinizi ve Bölge Müdürlüğünüze bağlı tapu müdürlüklerine duyurulması hususunda gereğini rica ederim.

Mehmet Zeki ADLI

Genel Müdür V.